

Voorzitter

Eerste Kamer der Staten-Generaal

De Voorzitter van de Tweede Kamer
Mevrouw A. van Miltenburg
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

Binnenhof 22
postbus 20017
2500 EA Den Haag

telefoon 070-312 92 47
fax 070-312 92 33

e-mail voorzitter@eerstekamer.nl
internet www.eerstekamer.nl

datum 13 juni 2013
kenmerk 151910.u/GJH/eos

Geachte Voorzitter, geachte collega,

Naar aanleiding van uw verzoek te reageren op hetgeen blijkt uit het stenogram van de Regeling van Werkzaamheden op dinsdagmiddag, 12 juni, in de Tweede Kamer naar voren is gebracht, doe ik u hierbij toekomen een afschrift van mijn brief van 12 juni aan de voorzitter van de fractie van de PVV in de Eerste Kamer. In deze brief wordt ingegaan op vraagpunten zoals die ook in de Tweede Kamer tot uiting zijn gekomen. Graag verwijs ik daarnaar.

Met vriendelijke groet,

Mr. G.J. de Graaf

Eerste Kamer *der Staten-Generaal*

De heer drs. M.J.R.L. de Graaff
Voorzitter van de fractie van de PVV in de Eerste Kamer
Postbus 20017
2500 EA Den Haag

Binnenhof 22
postbus 20017
2500 EA Den Haag

telefoon 070-312 92 00
fax 070-312 93 90

e-mail postbus@eerstekamer.nl
internet www.eerstekamer.nl

datum 12 juni 2013

Geachte heer De Graaff,

In antwoord op uw brief van 12 juni 2013 bericht ik u als volgt.

Ingevolge artikel 54 van het Reglement van Orde voor de Verenigde Vergadering is het de taak van de Voorzitter in vergaderingen waarin niet beraadslaagd of besloten zal worden, desgewenst een commissie van in- en uitgeleide te benoemen van degene die de Vergadering zal toespreken.

In de aanloop naar de Verenigde Vergadering der Staten-Generaal van 30 april heb ik mij uiteraard beraaden over omvang en samenstelling van een commissie uit de leden van de Staten-Generaal die de Koning en Koningin tijdens de vergadering waarin de beëdiging en inhuldiging van de Koning zouden plaats vinden, zouden ontvangen en uitgeleiden. In lijn met mijn voornemen bij de voorbereiding van de Verenigde Vergadering in nauwe samenspraak met de Voorzitter van de Tweede Kamer te handelen, heb ik hierover met mevrouw Van Miltenburg gesproken. Beelden van de inhuldiging uit 1980 lieten zien dat van de commissie van in- en uitgeleide toen alle fractievoorzitters deel uitmaakten. Aanvankelijk was dan ook de gedachte de commissie te laten bestaan uit de Voorzitter van de Tweede Kamer en alle fractievoorzitters in de Eerste Kamer en Tweede Kamer, begeleid door de Griffier van de Tweede Kamer. Van meet af aan was ik weinig gelukkig met de grote omvang van de commissie die aldus zou ontstaan: 25 personen. Na een eerste bezoek aan de Nieuwe Kerk waar ik vaststelde, dat de afstand van de ingang Dam tot het koninklijk platform niet heel lang was, concludeerde ik dat een commissie van deze omvang eerder het karakter van een erehaag zou hebben dan een commissie van in- en uitgeleide. Ik meende dat een commissie van zo grote omvang een rommelig beeld zou opleveren bij de binnenkomst in de Kerk van het koninklijk paar. Ik heb mijn collega toen te kennen gegeven dat ik wilde nadenken over een alternatief. Het voorstel waarmee ik kwam, was de samenstelling van de commissie zo klein mogelijk te maken. Uiteindelijk heb ik toen besloten dat de commissie zou bestaan uit de Voorzitter van de Tweede Kamer, twee Eerste Kamerleden en twee Tweede Kamerleden (plus de Griffier als begeleider).

Voor wat betreft de personele samenstelling was vervolgens een eerste aanknopingspunt de wijze waarop de commissies van in- en uitgeleide de laatste jaren op Prinsjesdag zijn samengesteld. Naast de Voorzitter van de Tweede Kamer (volgens gebruik altijd voorzitter van de commissie van in- en uitgeleide) bestond die vele jaren uit Kamerleden met de hoogste anciënniteit in de volgorde van de actuele omvang van de fracties in Eerste en Tweede Kamer. Dit zou in dit geval betekend hebben: naast de commissievoorzitter, een Eerste Kamerlid en een Tweede Kamerlid uit de VVD, en een Eerste Kamerlid en een

datum 12 juni 2013

blad 2

Tweede Kamerlid uit de PvdA. Ik vond dat dit geen evenwichtige weerspiegeling van de Staten-Generaal zou opleveren en heb dan ook voor het aanzoeken van de 'vier' Kamerleden de volgende uitgangspunten geformuleerd:

- anciënniteit ongeacht fractiegrootte;
- goede mix mannen en vrouwen;
- niet twee leden van eenzelfde politieke partij.

Vervolgens is nagegaan welke individuele Kamerleden (in de Kamer waarin zij thans zitting hebben) persoonlijk de hoogste anciënniteit hadden. Dat leverde, per 27 maart 2013, de volgende lijstjes op:

Eerste Kamer:

1. Holdijk (SGP): 8345 dagen;
- 2 en 3. Ex aequo Van der Linden (CDA) en Dupuis (VVD): 5041 dagen;

Tweede Kamer:

- 1, 2, 3 en 4. Ex aequo: De Wit, (SP), Hamer (PvdA), Van Bommel (SP) en Van der Staaij (SGP): 5429 dagen.

Ik heb, uitgaande van mijn bovenvermelde uitgangspunten, vervolgens de heren Holdijk en Van der Linden gepolst die zich bereid verklaarden in de commissie plaats te nemen. Mijn collega zou de Tweede Kamerleden polsen. Mevrouw Van Miltenburg berichtte mij vervolgens telefonisch dat mevrouw Hamer zich bereid had verklaard. De twee SP-Kamerleden hadden echter te kennen gegeven niet in aanmerking te willen komen. Mevrouw Van Miltenburg zei dat zij vervolgens toe zou zijn aan het benaderen van de heer Van der Staaij, maar dat zou leiden tot twee leden van eenzelfde politieke partij. Daarop heb ik de heer Holdijk gebeld en hem gevraagd of hij bereid was de heer Van der Staaij voor te laten gaan, opdat de commissie uit de Tweede Kamer twee leden zou omvatten van gelijke - de hoogste - anciënniteit. De heer Holdijk had daar geen enkel probleem mee, waarop ik mevrouw Van Miltenburg heb gevraagd de heer Van der Staaij te benaderen. Deze bleek bereid, evenals mevrouw Dupuis, door mij benaderd. Een en ander resulteerde in een commissie met een naar mijn oordeel voldoende gevarieerd beeld. In anciënniteit volgden in de Tweede Kamer na de vier genoemden: mevrouw Arib (PvdA) met 5338 dagen, en dan de heer Wilders met 5267 dagen.

Aan het in overweging nemen van mevrouw Arib of de heer Wilders ben ik dan ook niet toegekomen. Ik heb mij wel gerealiseerd dat, indien ik wel aan de heer Wilders zou zijn toegekomen, veel aandacht op hem zou zijn gericht. Dat is tot uitdrukking gekomen in een telefonisch interview met een journalist van de Volkskrant. Ik neem afstand van de suggestie in het artikel dat ik een kunstgreep heb toegepast en dat ik er een stokje voor gestoken heb dat de heer Wilders deel zou uitmaken van de commissie van in- en uitgeleide.

Op 18 april heeft de Griffier aan de fractievoorzitters in onze Kamer, dus ook aan u, een mededeling gedaan van de volgende inhoud:

"Geachte fractievoorzitters

In de verenigde vergadering op 30 april zullen de Koning en de Koningin in de Nieuwe Kerk worden binnengeleid en uitgeleid door een commissie van in- en uitgeleide. Aanvankelijk is overwogen die commissie te doen bestaan uit de fractievoorzitters uit de Eerste Kamer en de Tweede Kamer. Omdat dit zou leiden tot een omvangrijke commissie (12 plus 11 leden) en de loopafstand tussen de ingang van de Nieuwe Kerk (Damzijde) en het podium vrij kort is, heeft de Voorzitter besloten een commissie van geringe omvang samen te stellen. In goed overleg met zijn collega van de Tweede Kamer heeft de Voorzit-

datum 12 juni 2013

blad 3

ter de volgende leden van de Staten-Generaal gevraagd in de commissie plaats te nemen: Van Miltenburg (voorzitter), Van der Linden, Dupuis, Van der Staaij en Hamer."

Daarop heeft de Griffier vier reacties ontvangen waarin tevredenheid werd uitgesproken over de mooie, gevarieerde samenstelling van de commissie van in- en uitgeleide.

Mocht door het artikel in de Volkskrant een andere indruk zijn ontstaan van de gevolgde werkwijze dan hierboven beschreven, dan betreur ik dat ten zeerste.

Met vriendelijke groet,

mr. G.J. de Graaf

C.c. Overige leden van het College van Senioren